

Кафедра автоматизованого управління технологічними процесами

*Професор
В. І. Гранковський
Перший завідувач
кафедри*

*Професор
А. М. Ніколаєнко
Завідувач кафедри
з 2005 р.*

Історія виникнення й розвитку кафедри автоматизованого управління технологічними процесами тісно пов'язана з першими роками діяльності Запорізького вечірнього факультету Дніпропетровського металургійного інституту, організованого у 1959 р. На початку 1964 р. ректоратом ДМетІ було ухвалено рішення організувати на Запорізькому факультеті кафедру автоматизації металургійних процесів, враховуючи той факт, що прийом студентів за цією спеціальністю на вечірню форму навчання здійснювався вже третій рік. На викладацьку роботу були запрошені провідні фахівці Запорізького філіалу "НДІАчормет" О. М. Кудряшов, С. С. Кутовенко і А. Ф. Табакарь. У цьому ж році на кафедрі почав працювати к.т.н. В. М. Сітало. У січні 1965 р., після закінчення аспірантури і захисту кандидатської дисертації, з Київського політехнічного інституту прибув за направленням Мінвузу В. К. Лисиця. Протягом 1966 р. з КПІ на кафедру також прийшли працювати В. Н. Погорелов, В. І. Гранковський, М. П. Ревун, а також випускник Московського інституту сталі та сплавів В. В. Стопкевич. Завідувачем лабораторії кафедри було призначено В. М. Пущича. Офіційно кафедра АТП заснована 1 вересня 1965 р. наказом МВССО УРСР № 326. Першим завідувачем кафедри АМП став доцент В. І. Гранковський.

Розвиток матеріальної бази кафедри почався зі створення лабораторії автоматизації металургійних процесів,

*Викладачі кафедри В. К. Лисиця і А. Н. Кудряшов
зі студентами-вечірниками, 1966 р.*

потім були створені лабораторії контрольно-вимірювальних приладів, систем автоматичного управління і промислової електроніки, а також лабораторія обчислювальної техніки, що згодом стала базою обчислювального центру інституту. Велику допомогу в обладнанні лабораторій надавали промислові підприємства м. Запоріжжя, у першу чергу „Запоріжсталь”, завод „Дні-

проспецсталь”, СУ-435, трест „Промавтоматика” та їх працівники, які навчалися у той час за спеціальністю „Автоматизація металургійних процесів”.

У 1966 р. відбувся перший випуск інженерів-автоматників вечірньої форми навчання. З 1965 р. кафедра почала прийом студентів і на денну форму навчання: гр. МА-65 - “Автоматизація металургійних процесів у чорній металургії”, гр. ЦА-65 - “Автоматизація металургійних процесів у кольоровій металургії.”

На початку 70-х років на кафедру прийшли працювати викладачі Б. М. Рибісайло, Л. П. Савельєв, Ю. М. Зінченко, П. А. Половий. Поруч з викладачами працювали інженери, техніки, лаборанти: В. М. Насонов, Б. Л. Юпко, Г. І. Решетник, В. М. Бондаренко, А. І. Бондаренко, Б. Чернявський, Н. Ржепковський, Л. І. Полякова, Л. О. Щастна, Л. О. Ключко, М. М. Бісеров, О. І. Махняєв, В. Зубков, М. Овчаров, М. Косса, Ю. Балабанов. Згодом колектив поповнився новими співробітниками – випускниками кафедри. Серед них В. В. Вечкутов, А. М. Ніколаєнко, М. Ю. Пазюк, Є. Я. Швець, П. Г. Краснокутський, Є. В. Волобуєв, В. В. Шаповаленко, а також інженери металургійних заводів міста В. В. Провоторов і М. І. Ушаков.

З 1977 р. кафедра АМП розпочала підготовку двох груп денної та вечірньої форм навчання за спеціальністю 0308 “Промислова теплоенергетика” з новою спеціалізацією “Промислова вогнетехніка”. Були створені нові лабораторії теплотехніки та

*Професор
М. П. Ревун*

*Професор
М. Ю. Пазюк*

*Професор
В. К. Лисиця*

*Доцент
Ю. М. Зінченко*

*Викладачі кафедри В. Н. Погорєлов, М. П. Ревун,
В. В. Стопкевич, В. К. Лисиця, А. Ф. Табакарь,
В. І. Гранковський, 1967 р.*

промислових печей, а також лабораторія з курсу „Спецпідтання спалювання й термічної обробки палива”. Разом з цим кафедра продовжує роботу щодо відновлення втраченої спеціальності, а через деякий час отримує дозвіл на підготовку інженерів за спеціалізацією „Металургійні печі та автоматизація металургійних процесів” у межах спеціальності „Металургійні печі”.

Науковим напрямом кафедри в цей період була

розробка та вдосконалення методів і засобів спалювання палива, систем опалювання і конструкцій промислових печей, а також математичне моделювання теплових і технологічних процесів з метою розробки нових і вдосконалення існуючих засобів і систем автоматичного управління промисловими печами. У 1990 р. на кафедрі було поновлено підготовку інженерів за спеціальністю 2103 „Автоматизація технологічних процесів”, а в 1993 р. перепрофільовано аспірантуру з цієї ж спеціальності.

У 1991 р. кафедру очолив професор М. П. Ревун.

Продовжується модернізація лабораторної бази: оновлюються лабораторні стенди, лампові та електромеханічні прилади замінюються напівпровідниковими, створюється нова лабораторія технічних засобів автоматизації, з'являються зразки мікропроцесорної техніки - промисловий контролер Реміконт Р-112, персональні ЕОМ „Olivetti”, істотно перероблюються робочі навчальні плани, створюються нові методичні вказівки. Викладацький колектив поповнився досвідченим виробничником, начальником АСУП ЗТМК к.т.н. Б. Д. Дев'яткіним і молодим кандидатом технічних наук С. В. Башлієм. У 1998 р. розпочалася підготовка фахівців напрямку 0925 „Автоматизація і комп'ютерно-інтегровані технології” за спеціальністю 7.092501 „Автоматизоване управління технологічними процесами”. Після захисту докторської дисертації завідувачем кафедри у 1999 р. став професор М. Ю. Пазюк.

З того часу підготовка фахівців з автоматизації остаточно набуває сучасної

Колектив кафедри, 1972 р.

форми та змісту. Створюється кафедральний обчислювальний центр, що налічує 30 сучасних ЕОМ, лабораторія мікропроцесорних і програмних засобів автоматизації, лабораторія мікропроцесорної техніки, повністю переобладнана лабораторія теплотехнічних засобів вимірювання. На кафедрі активізувалася аспірантура, 10 випускників захистили кандидатські дисертації.

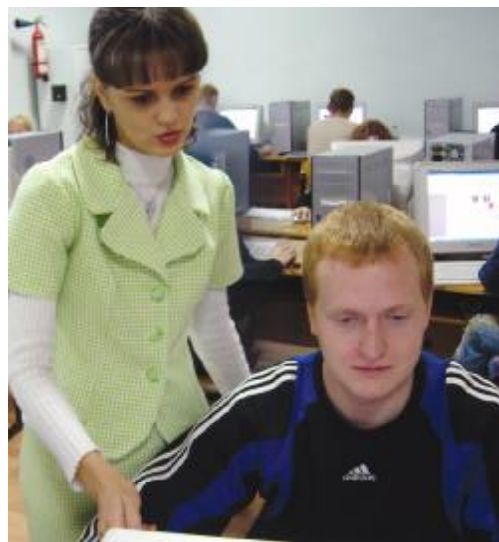
З 2002 р. кафедру перейменовано на кафедру автоматизованого управління технологічними процесами. Саме у цей час здійснюється перехід на триступеневу форму навчання студентів – бакалаври, спеціалісти, магістри. У 2005 р. міністерська комісія підтвердила вищий, IV–й рівень акредитації спеціальності кафедри. Після переходу професора М. Ю. Пазюка на посаду декана факультету інформаційних технологій, завідувачем кафедри з осені 2005 р. став професор ЗДІА А. М. Ніколаєнко. Продовжуючи традиції попередників на кафедрі активізувалася робота щодо вдосконалення навчального процесу й переходу на кредитно-модульний принцип навчання. Почалася модернізація технічної бази кафедри, впровадження сучасних цифрових засобів автоматичного контролю і управління технологічними параметрами і процесами, створення іменної лабораторії В. І. Гранковського, вдосконалення робочих програм дисциплін. На кафедрі працюють професори М. П. Ревун, В. К. Лисиця, М. Ю. Пазюк, професор ЗДІА А. М. Ніколаєнко, три кандидати технічних наук, доценти - Ю. М. Зінченко, Є. А. Ткаченко, О. В. Ренгевич, два старші викладачі – Ю. М. Пазюк, О. М. Барищенко, три асистенти – І. А. Овчиннікова, Н. О. Міняйло, А. М. Ковальов, навчаються 5 аспірантів.

За час існування кафедрою АУТП підготовлено більше 1500 фахівців, вісім її випускників захистили кандидатські дисертації, а П. Г. Краснокутський і М. Ю. Пазюк – кандидатські, а потім докторські.

Всього викладачами та співробітниками кафедри захищені 4 докторські та 18 кандидатських дисертацій, опубліковано 12 монографій і більше 600 статей, одержано понад 100 авторських свідоцтв на винаходи й патенти, 18 нагород виставок різного рівня.

Професор ЗДІА А. М. Ніколаєнко керує роботою студентів у лабораторії кафедри

Асистент Н. О. Міняйло проводить практичні заняття зі студентами